

De arrestaties en doodstraffen in Cuba zijn erg goed nieuws voor de enige supermacht, die gek is van verlangen om deze hardnekkige graat uit haar keel te verwijderen. Maar het zijn zeer droevige en pijnlijke berichten voor degenen onder ons die de moed van dit kleine land, dat tot zo veel grootheid in staat is, bewonderen, maar ook geloven dat vrijheid en gerechtigheid hand in hand gaan of niet gaan.

Het is een tijd van slecht nieuws: alsof de perfide straffeloosheid van de slachting in Irak niet genoeg is beging de Cubaanse regering deze daden die, zoals (de Uruguayaanse schrijver) Carlos Quijano de zou zeggen 'zondigen tegen de hoop'.

Rosa Luxemburg, die haar leven gaf voor de socialistische revolutie, verschilde van mening met Lenin over het project van een nieuwe maatschappij. Zij schreef profetische woorden over wat ze niet wilde. Ze werd 85 jaar gelden in Duitsland vermoord, maar ze blijft gelijk hebben: 'De vrijheid alleen voor de medestanders van de regering, alleen voor de leden van een partij, met hoe velen ze ook zijn, is geen vrijheid. Vrijheid is altijd vrijheid voor hen die anders denken.' En ook: 'Zonder algemene verkiezingen, zonder persvrijheid en een onbeperkte vrijheid van vergadering, zonder een strijd van vrije meningen vegeteert het leven en kwijnt weg uit alle publieke instellingen en blijft de bureaucratie als enige actieve element over.'

De twintigste eeuw en wat we van de eenentwintigste hebben meegemaakt laat een dubbel verraad van het socialisme zien: de overgave van de sociaaldemocratie, die in onze dagen zijn toppunt bereikte met sergeant Tony Blair, en de puinhopen van de in politiestaten veranderde communistische staten. Veel van deze staten zijn eenvoudig roemloos opgehouden te bestaan en hun gerecyclede bureaucraten maken er opnieuw met pathetisch enthousiasme de dienst uit.

De Cubaanse revolutie is geboren om anders te zijn. Onderworpen aan een onvermoeibare imperiale achtervolging overleefde ze hoe ze kon en niet hoe ze wilde. Dit waardevolle en genereuze volk leed veel om maar op de been te kunnen blijven in een wereld vol hielenlikkerij. Maar op de moeizame weg die ze in zoveel jaren heeft afgelegd, heeft de revolutie steeds meer de wind van de spontaniteit en de frisheid die haar in het begin voortstuwde verloren. Ik zeg het met droefheid. Cuba doet pijn.

Het slechte geweten verstikt mijn tong niet om te herhalen wat ik eerder gezegd heb, op het eiland en elders: ik geloof niet, en heb nooit geloofd, in de eenpartijdemocratie (ook niet in de Verenigde Staten waar er een partij is verdeeld in twee delen). Ook geloof ik niet dat de almacht van de staat het antwoord is op de almacht van de markt.

De lange gevangenisstraffen werken alleen averechts, geloof ik. Ze maken martelaren van het vrije woord van bepaalde groepen die openlijk opereren vanuit het huis van Jemas Casos, de vertegenwoordiger van de belangen van Bush in Havana. De bevrijdingspassie van Cason is zo groot dat hij eigenhandig de jeugdafdeling van de Cubaanse Liberale Partij oprichtte, met de zelfde kiesheid en het zelfde schaamtegevoel als zijn baas.

Doordat ze doen alsof deze groepen een belangrijke bedreiging zijn hebben de Cubaanse autoriteiten ze eer betuigd en hun het prestige gegeven dat woorden krijgen als ze verboden zijn.

Deze 'democratische oppositie' heeft niets van doen met de werkelijke verwachtingen van eerlijke Cubanen. Als de revolutie hun niet de dienst had bewezen hen te onderdrukken en als Cuba volledige persvrijheid en vrijheid van meningsuiting had gehad, zouden deze vermeende dissidenten zichzelf gediskwalificeerd hebben. Dan hadden ze de straf gekregen die ze verdienen, die van de eenzaamheid, voor hun notoire nostalgie naar de koloniale tijden in een land dat de weg van de nationale waardigheid heeft gekozen.

De Verenigde Staten, die onvermoeibare fabriek van dictaturen in de wereld, ontbeert de morele autoriteit om wie dan ook lessen in democratie te geven.

Wel kan president Bush die als gouverneur van Texas kampioen staatscrimineel was en 152 doodstraffen bevestigde, les geven in de doodstraf. Maar de werkelijke revoluties, die van onderop gemaakt worden en van binnenuit, zoals de Cubaanse revolutie, moeten die slechte gewoonten overnemen van de vijand die ze bestrijden? De doodstraf kent geen rechtvaardiging waar hij ook wordt toegepast.

Wordt Cuba de volgende prooi in President Bush slachtpartij van landen? Dat kondigde zijn broer Jeb gouverneur van de staat Florida aan toen hij zei: 'Nu moeten we in onze eigen buurt kijken', terwijl de balling Zoe Valdés schreeuwend op de Spaanse televisie eiste 'dat de dictator weggebombardeerd wordt'. De minister van defensie, of beter van aanvallen, Donald Rumsfeld verklaarde: 'Maar nog niet'.

Het lijkt er op dat de gevaarmeter en de schuldaanwijzer, de instrumenten die gebruikt worden om de nieuwe doelwitten aan te wijzen, nu vooral naar Syrië wijzen. Wie weet. Voor dit moment zoals Rumsfeld zegt.

Ik geloof in het heilige recht van zelfbeschikking van de volken, op iedere plaats en ieder moment.

Ik kan dit zeggen zonder enig vlekje op mijn geweten, want ik heb het ook publiekelijk gezegd iedere keer dat dit recht geschonden werd in naam van het socialisme, met applaus van een vast deel van links, zoals bijvoorbeeld gebeurde toen de sovjet tanks Praag binnentrokken in 1968, of toen de Sovjettroepen Afghanistan binnenvielen eind 1979.

In Cuba zijn de tekenen van decadentie zichtbaar van een model met gecentraliseerde macht dat het een revolutionaire verdienste maakt om de bevelen van boven af, vanaf de top, op te volgen.

De blokkade, en de duizenden andere vormen van agressie, versperren de ontwikkeling van een Cubaanse democratie, voeden de militarisering van de macht en bieden een alibi voor bureaucratische starheid. De feiten laten zien dat het nu, nu men zich zo moet verdedigen moeilijker is dan ooit om een gesloten citadel te openen. Maar de feiten laten ook zien dat een democratische opening meer dan ooit onontbeerlijk is. De revolutie, die in staat was de furie van tien presidenten van de Verenigde Staten en van twintig directeuren van de CIA te overleven heeft deze energie nodig, de energie van de participatie en de diversiteit, om de komende moeilijke tijden het hoofd te bieden.

Het moeten de Cubanen zijn en alleen de Cubanen, zonder dat iemand van buitenaf zich ermee bemoeit, die nieuwe democratische ruimten openen, de vrijheden die ontbreken veroveren, binnen de revolutie die zij maakten vanuit de diepte van hun ziel, de meest solidaire die ik ken.

Vertaling: Willem Bos